

Załącznik Nr 4 do Protokołu Nr XXIII/20
z dnia 19.11.2020r.


Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Bielskiego na lata 2021-2024



Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej



- 1. Wstęp**
- 2. Podstawa prawna opracowania Programu**
- 3. System ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w Polsce**
- 4. Spójność Programu z dokumentami strategicznymi w Polsce w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego**
- 5. Charakterystyka zasobów i analiza stanu zachowania dziedzictwa kulturowego Powiatu Bielskiego**
- 6. Analiza szans i zagrożeń dla środowiska kulturowego Powiatu Bielskiego**
- 7. Założenia programowe dokumentu**
- 8. Narzędzia służące realizacji Programu**
- 9. Źródła finansowania Programu**
- 10. Realizacja i finansowanie przez Powiat zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami**



Podstawa prawna opracowania Programu:
art. 87 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Zapisy ustawowe dotyczące samorządu powiatowego

Ochrona zabytków znajdujących się na terenie powiatu należy do jednych z obowiązków i kompetencji samorządu lokalnego – realizacji tych zadań ma służyć :

- umieszczanie przez Starostę na zabytkach znaków informujących o tym, iż zabytek ten podlega ochronie
- w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru Starosta może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia
- udzielanie przez Radę Powiatu dotacji na prace konserwatorskie restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdujących się w GEZ
- powierzenie przez Wojewodę w drodze porozumienia, prowadzenia niektórych spraw z zakresu właściwości WKZ
- ustanowienie przez Starostę społecznego opiekuna zabytków.

Spójność Programu z dokumentami strategicznymi w Polsce w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

Uwarunkowania na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym tj. powiatowym i gminnym

Strategia Rozwoju Powiatu Bielskiego do 2020 - trwają prace nad kolejną aktualizacją na lata 2020+

Program rozwoju i promocji markowych produktów turystycznych Powiatu Bielskiego

Gminne Programy Opieki nad Zabytkami w powiecie bielskim:

Bestwina (2018-2022), Jasienica (2018-2021)

Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Charakterystyka zasobów i analiza stanu zachowania dziedzictwa kulturowego Powiatu Bielskiego

- **Krajobraz kulturowy Powiatu**
- **Architektura sakralna**
- **Architektura rezydencjonalna**
- **Budownictwo mieszkaniowe**
- **Zabytki techniki**
- **Zabytki archeologiczne**
- **Zabytki nieruchome objęte prawnymi formami ochrony**
- **Zabytki w gminnych ewidencjach zabytków (GEZ)**
- **Ocena stanu zachowania obiektów zabytkowych**
- **Zabytki ruchome**
- **Dziedzictwo niematerialne**

Krajobraz kulturowy powiatu bielskiego jest zróżnicowany wewnątrz, ale tworzy harmonijną całość w postaci atrakcyjnego turystycznie regionu Podbeskidzia. Ma na swoim terenie zarówno przemysłowe miasto Czechowice-Dziedzice, jak i niewielkie turystyczne miasteczko Szczyrk (stolica sportów zimowych), czy tereny rolnicze gmin Porąbka i Jasienica (50 % użytkowanych gruntów). Teren powiatu bielskiego charakteryzuje się stosunkowo dużym udziałem lasów, głównie w części południowej. Całość uzupełniają malownicze pejzaże zamknięte góorskimi krajobrazami.

Zróżnicowana tradycja, religia i historia przez wieki kształtowały kulturę Powiatu Bielskiego, którego bogactwem jest różnorodność dziedzictwa kulturowego, powstała na styku wpływów Śląska Cieszyńskiego i Małopolski. Na terenach tych żyli obok siebie Polacy, Niemcy, Żydzi, Czesi oraz potomkowie przybyszów z dzisiejszej Holandii. Na kulturę regionu miało również wpływ zróżnicowanie religijne (katolicy, protestanci, Żydzi), niepokrywające się z podziałem narodowościowym. Na terenie powiatu do dzisiaj pielęgnowane są dawne tradycje i zwyczaje, a mieszkańcy przejawiają dużą aktywność kulturalną.

Architektura sakralna

Na omawianym obszarze do rejestru zabytków nieruchomych wpisanych jest szesnaście kościołów oraz cztery kaplice kubaturowe.

Najstarszym kościołem w powiecie jest pochodząca z 1522 r. drewniana świątynia w Starej Wsi. Wzniesiona w stylu późnogotyckim, w typie śląsko-małopolskim, jest jednym z najcenniejszych zabytków w powiecie. Z 1701 r. pochodzi kościół drewniany w Bielowicku, z końca XVIII w. – kościół w Szczyrku.

Wśród świątyń murowanych brak przykładów budownictwa gotyckiego i renesansowego. Najstarszy kościół w Bestwinie (1577) został przebudowany w stylu barokowym w 1764 r. Pozostałe tworzą jednolity zespół barokowo – klasycystycznych budowli budowanych od 2 poł. XVIII w. do 2 poł. XIX w., z pojedynczymi neogotyckimi przykładami z przełomu XIX i XX w.

Architektura sakralna



Bielowicko

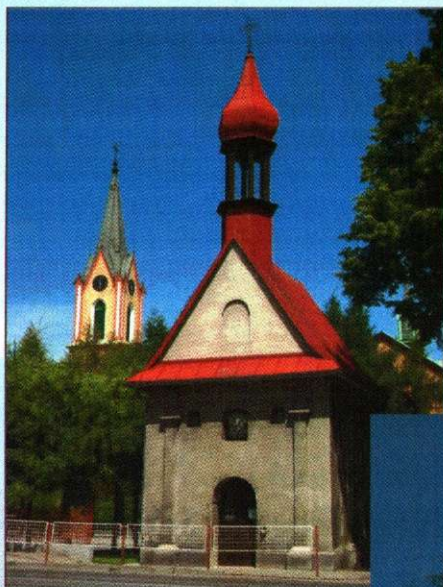


Jaworze, 2014 i 2020 r.



Bestwina

Architektura sakralna



Meszna



Czechowice-Dziedzice, 2014 i 2020 r.

Porąbka, nowy wpis do rejestru

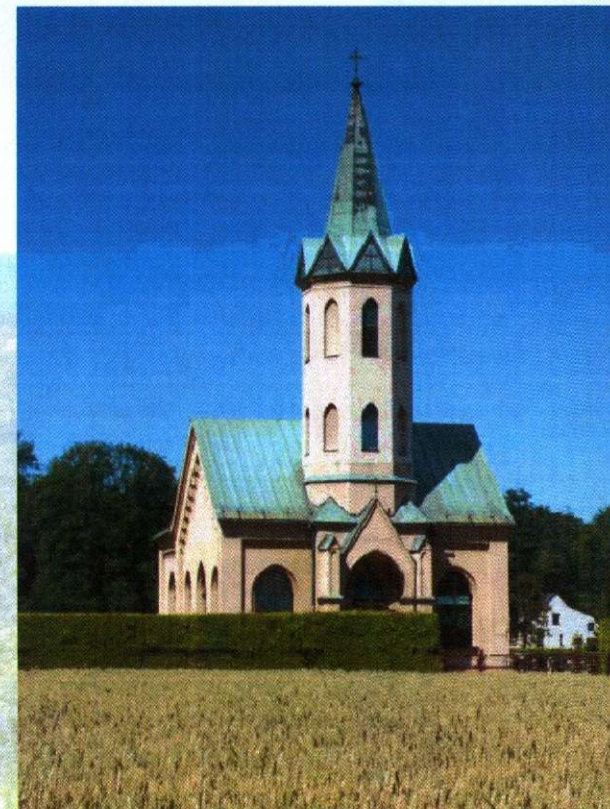
Architektura sakralna



Bronów, 2014 i 2020 r.



Stara Wieś



Jasienica

Architektura rezydencjonalna

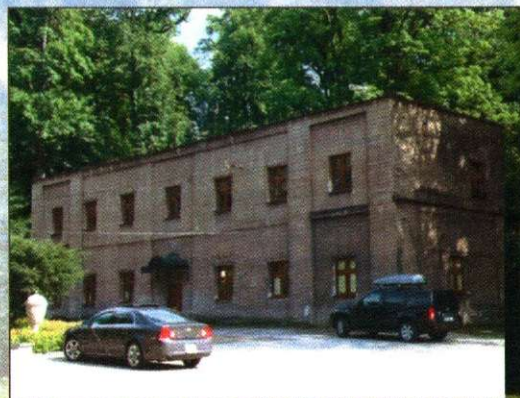
Według terminologii stosowanej w rejestrze zabytków wpisane są do niego cztery pałace (w Bestwinie, Czechowicach-Dziedzicach, Jaworzu i Kozach), osiem dworów (w Ligocie, Iłownicy, Rudzicy, Czańcu, Kobiernicach, Pisarzowicach, Starej Wsi oraz tzw. dwór Grabowskich w Kozach, o willowym charakterze). W rejestrze znajdują się ponadto dwa zamki – w Grodźcu i zachowany w postaci ruiny zamek Wołek w Kobiernicach oraz willa, tzw. Fałatówka, w Bystrej Śląskiej.



Kozy, zespół pałacowy



Czechowice-Dziedzice, zespół pałacowy



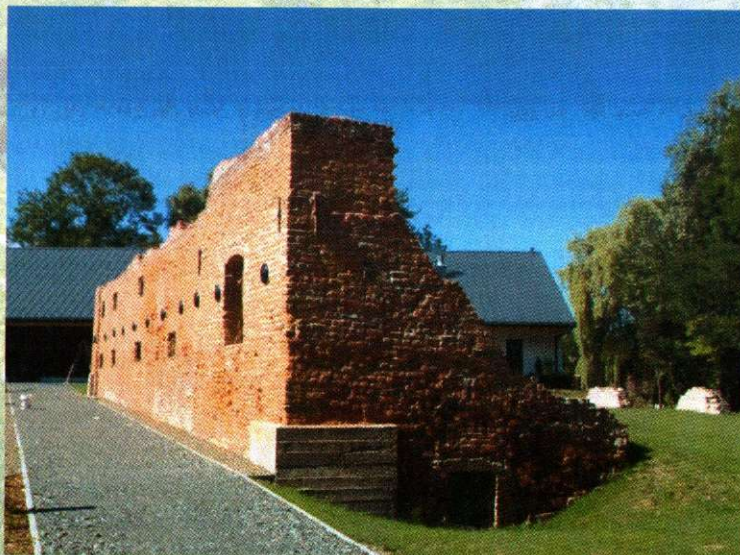
Jaworze, zespół pałacowy: pałac i oficyny, 2014 i 2020 r.

Architektura rezydencjonalna



Grodziec

Bestwina



Czechowice-Dziedzice, ruiny dworu

Budownictwo mieszkaniowe

Na terenie powiatu bielskiego znajduje się 19 budynków mieszkalnych wpisanych do rejestru zabytków. Aż osiem z nich znajduje się w miejscowości Międzyrzecze (gm. Jasienica).

W Zabrzegu (gm. Czechowice-Dziedzice) znajdują się trzy domy, w Bronowie (gm. Czechowice-Dziedzice), Ligocie (gm. Czechowice-Dziedzice), Mazańcowicach (gm. Jasienica), Porąbce i Starej Wsi (gm. Wilamowice) – po jednym. Dwa znajdują się na terenie miasta Czechowice – Dziedzice. Poza pojedynczymi przykładami, obiekty mieszkalne wpisane do rejestru, głównie domy są nieużytkowane lub użytkowane niezgodnie z przeznaczeniem.

Budownictwo mieszkaniowe



Zabrzeg



Międzyrzecze



Międzyrzecze



Ligota



Międzyrzecze

Najbardziej zagrożona grupa zabytków...

Zabytki techniki

Zabytki techniki w powiecie bielskim nie są zbyt liczne, ale reprezentują gałęzie przemysłu zarówno tradycyjnego, wiejskiego, jak i powstałego na przełomie XIX i XX w. wraz z rozwojem światowej techniki, a także posiadają dużą wartość zabytkową - unikatowe turbiny Girarda.

Są to: w Czechowicach-Dziedzicach budynek dworca kolejowego, przy ul. Wolności 3-5 oraz zespół zabudowy poprzemysłowej dawnej walcowni przy ul. Kochanowskiego, w Rybarzowicach młyn wodny z domem (1866 r.) i w Czańcu turbinownia w fabryce tektury wraz z urządzeniami hydrotechnicznymi (po 1880 r.)

Zabytki techniki



Czechowice-
Dziedzice, dworzec



Czaniec



Czechowice-Dziedzice, zespół walcowni

Zabytki archeologiczne

Na omawianym obszarze znajduje się 319 rozpoznanych stanowisk archeologicznych, z których trzy wpisane są do rejestru zabytków:

- Bestwina, stanowisko nr 1, gródek rycerski
- Jaworze, stanowisko nr 1, krąg kamienny otoczony wałem kamiennym i fosą.
- Kobiernice, ruiny zamku Wołek wraz z obwarowaniami



Wołek

Zabytki ruchome

Zdecydowana większość zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków w powiecie bielskim ma charakter sakralny, są to wyposażenia wnętrz kościołów oraz wolnostojące figury, krzyże i kapliczki. Jedynym przykładem sztuki świeckiej jest wystrój plastyczny wnętrza Pałacu Kotulińskich w Czechowicach-Dziedzicach. Od chwili opracowania poprzedniego Programu przybyło aż 9 nowych decyzji wpisujących kolejne zabytki ruchome do rejestru:

- polichromie w prezbiterium oraz ambona w kościele pn. Wniebowzięcia NMP w Bestwinie,
- wyposażenie kościoła św. Wawrzyńca w Bielowicku,
- wyposażenie kościoła pw. św. Jakuba Apostoła w Szczyrku,
- krzyż Męki Pańskiej w Czechowicach-Dziedzicach, ul. Stelmacha 12,
- figura – rzeźba Matki Bożej w Ligocie, ul. Czechowicka,
- krzyż z wizerunkiem Chrystusa przy kościele pw. św. Marii Magdaleny w Mazańcowicach,
- krzyż Męki Pańskiej w Czańcu, ul. Wojtyły,
- figura Chrystusa Nazareńskiego w Porąbce, ul. Krakowska.

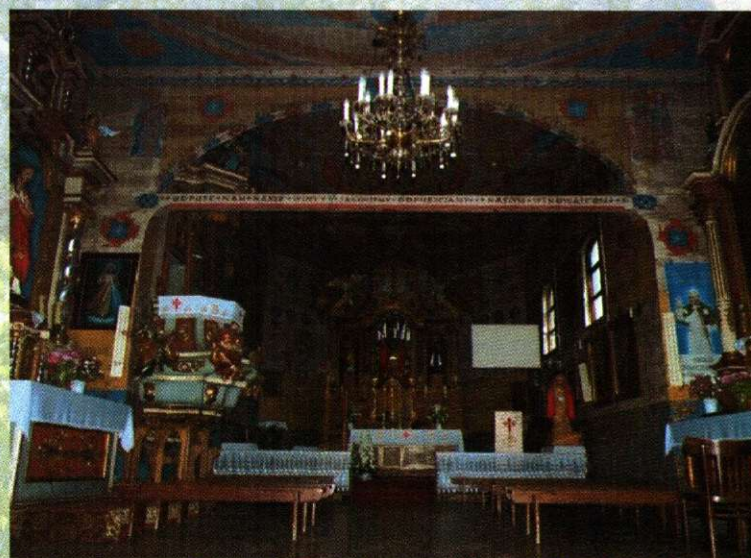
Zabytki ruchome



Renesansowe polichromie i nagrobek Myszkowskich w kościele par. w Bestwinie



Bielowicko



Szczyrk

Dziedzictwo niematerialne

Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe to praktyki, wyobrażenia, przekazy, wiedza i umiejętności uznawane przez grupy, a w niektórych przypadkach jednostki, za część własnego dziedzictwa kulturowego. Niematerialne dziedzictwo kulturowe zapewnia poczucie tożsamości i ciągłości, przyczyniając się do wzrostu poszanowania dla różnorodności kulturowej oraz ludzkiej kreatywności.

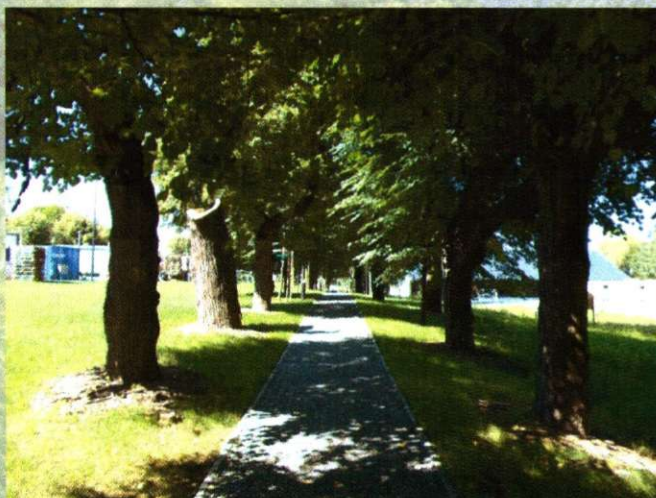
Jego ochrona oznacza działania mające na celu zapewnienie przetrwania niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym identyfikację, dokumentację, badanie, zabezpieczenie, promowanie, wzmacnianie i przekazywanie, głównie poprzez edukację, jak również rewitalizację różnych aspektów tego dziedzictwa.



Ocena stanu zachowania obiektów zabytkowych

Zabytki w stanie bardzo dobrym: ok. 44 % (w 2014 r. - 26 %)

wyremontowane zostały m.in. kościół par. w Bestwinie; kościół par. i kaplica w Bronowie; ruiny dawnego dworu w Czechowicach-Dziedzicach wraz z rewaloryzacją alei lipowych; kaplica przy kościele par. Wspomożenia Wiernych w Czechowicach-Dziedzicach; szkoła, ob. dom parafialny w Jasienicy; kościół par. w Jaworzu; oficyny w zespole pałacowym w Jaworzu; kościół par. w Ligocie, kaplica św. Urbana w Porąbce.



Ocena stanu zachowania obiektów zabytkowych

Zabytki w stanie dobrym: ok. 30 % (w 2014 r. - 34 %)

W tej grupie znajduje się większość zabytków drewnianych, zadbane, jednak wymagających ciągłej konserwacji, montażu systemów zabezpieczających itp. (kościół w Bielowicku i Szczyrku, chałupy w Starej Wsi i Porąbce).



Szczyrk



Stara Wieś

Ocena stanu zachowania obiektów zabytkowych

Zabytki zagrożone: ok. 23% (w 2014 r. - 33 %)

obiekty nieużytkowane lub użytkowane niezgodnie z przeznaczeniem, o znacznym stopniu zużycia i wymagające kompleksowych remontów, zmodernizowane w stopniu powodującym częściową utratę wartości zabytkowych. W tej grupie większość stanowią prywatne budynki mieszkalno-gospodarcze z terenów wiejskich. Poza nimi – dwory w Starej Wsi i Pisarzowicach, młyn w Rybarzowicach, dworzec w Czechowicach-Dziedzicach.



Stara Wieś



Kozy



Zabrzeg

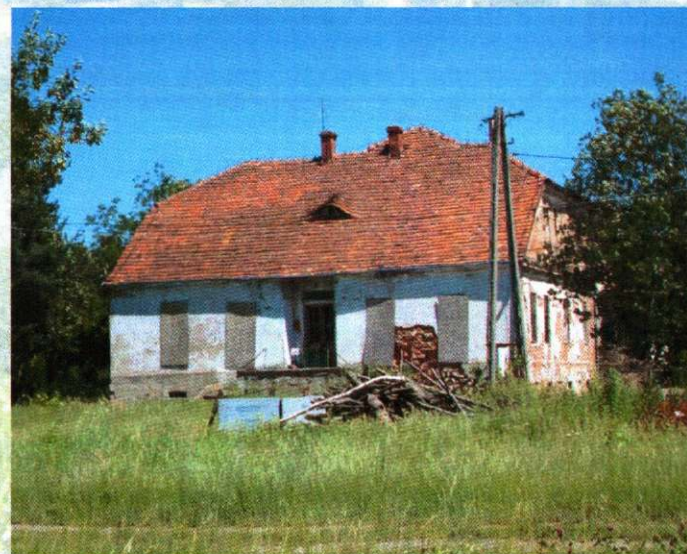
Ocena stanu zachowania obiektów zabytkowych

Zabytki w stanie bardzo złym: ok. **3%** (w 2014 r.- 7 %)

Obecnie są to trzy zabytki na terenie powiatu: dwory w Iłownicy i Ligocie oraz budynek stajni przy pałacu w Czechowicach-Dziedzicach. Z rejestru wykreślono zrujnowany dom w Jaworzu. Ruiny dworu w Czechowicach-Dziedzicach zostały uratowane.



Iłownica

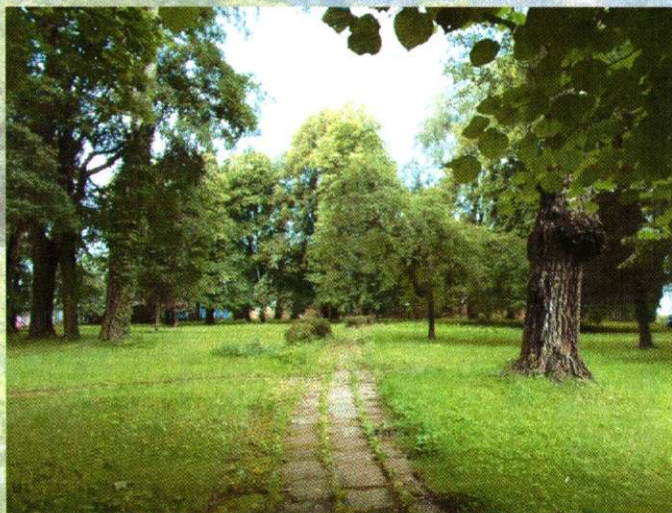


Ligota

Zabytkowe obiekty będące własnością Powiatu Szpital Pediatriczny, Bielsko-Biała



Pawilon nr V po pracach remontowych i termomodernizacyjnych



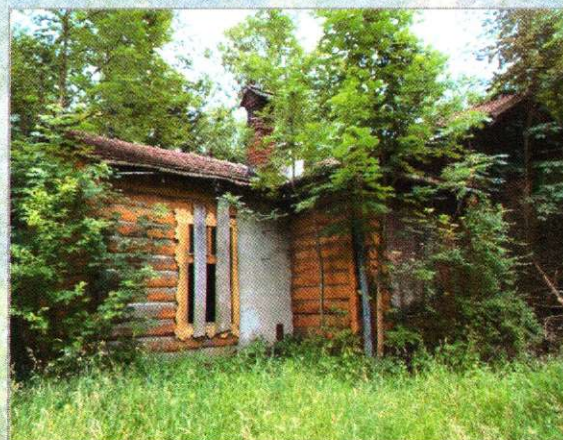
Park szpitalny i pawilon nr I wymagają podjęcia pilnych prac rewitalizacyjnych

Zabytkowe obiekty będące własnością Powiatu

Zespół obiektów Bielskiego Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej



Willa, ul. Olszówka 77, po pracach remontowych



Drewniana willa i pawilon na terenie szpitala

ANALIZA SWOT

- W celu aktualizacji priorytetów i kierunków działań *Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Bielskiego* oraz określenia nowych możliwości w zakresie ochrony i promocji zabytków powiatu przeprowadzono uproszczoną analizę SWOT (**S**trengths, **W**eaknesses, **O**pportunities, **T**hreats).

Analiza szans i zagrożeń dla środowiska kulturowego Powiatu Bielskiego

MOCNE STRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

- wielokulturowość obszaru
- wysoka świadomość historii regionu oraz wartości dziedzictwa kulturowego
- wysokie wartości krajobrazowe obszarów wiejskich
- drewniane kościoły na Szlaku Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego
- duży procent zabytków w dobrym i bardzo dobrym stanie zachowania – prawie 75 % zasobu zabytkowego
- zabytkowe zespoły pałacowo-parkowe
- duże obszary ochrony krajobrazu kulturowego
- dobre oznakowanie atrakcji turystycznych, rozwinięta sieć szlaków turystycznych
- korzystne położenie geograficzne powiatu stymulujące rozwój turystyki
- wykorzystanie technologii informatycznych do promocji zabytków w internecie, np. wirtualne wycieczki po obiektach zabytkowych powiatu bielskiego
- zaangażowanie samorządów gminnych oraz lokalnych organizacji pozarządowych na rzecz promocji i kultywowania tradycji ludowych

Analiza szans i zagrożeń dla środowiska kulturowego Powiatu Bielskiego

SŁABE STRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

- brak poszanowania dla ładu przestrzennego - brak koordynacji procesów inwestycyjnych, powstające nowe elementy dysharmonizując krajobraz kulturowy, agresywne, przeskalowane reklamy
- niezadawalający stan zachowania części obiektów zabytkowych (głównie budynków mieszkalnych, dworów, parków)
- brak obecności lokalnych zabytków techniki i przemysłu na Szlaku Zaby Techniki Województwa Śląskiego
- ograniczony dostęp do obiektów zabytkowych – zamknięte wnętrza ko poza godzinami nabożeństw, niedostępne prywatne tereny parkowo-dv
- brak kompleksowych projektów rewaloryzacji obszarów o cechach zaby architektonicznego

Analiza szans i zagrożeń dla środowiska kulturowego Powiatu Bielskiego

SZANSE DLA OCHRONY ZABYTKÓW

- wykorzystanie enklawy kulturowej w Wilamowicach, w szczególności języka wilamowskiego, do promocji turystycznej Powiatu
- włączenie lokalnych zabytków techniki i przemysłu (walcownia w Czechowicach-Dziedzicach, papiernia w Czańcu, zapora wodna w Porąbce) do Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego
- możliwość pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, szczególnie w kolejnej perspektywie unijnej 2021-2027
- zabezpieczenie w budżecie Powiatu środków przeznaczanych na ochronę zabytków
- wzrost znaczenia zabytków i lokalnych tradycji jako elementów rozwoju turystycznego i społeczno-gospodarczego
- rozwój organizacji pozarządowych związanych z dziedzictwem kulturowym
- zaangażowanie przedsiębiorców w wykorzystanie obiektów zabytkowych na cele komercyjne

Analiza szans i zagrożeń dla środowiska kulturowego Powiatu Bielskiego

ZAGROŻENIA DLA OCHRONY ZABYTEKÓW

- niespójność przepisów prawnych zapisanych w ustawach związanych pośrednio z ochroną zabytków
- brak realnych korzyści (np. ulg podatkowych) dla inwestorów prywatnych przy inwestowaniu w zabytki
- negatywne nastawienie części właścicieli do ochrony zabytków
- postępujące zużycie substancji zabytkowej, wymagające cyklicznych działań Remontowych
- zdarzenie losowe (pożary, powodzie) i czynnik ludzki (kradzieże, wandalizm) powodujące destrukcję zabytków

Założenia programowe dokumentu

PRIORYTET 1

OCHRONA I ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM KULTUROWYM POWIATU

KIERUNKI DZIAŁAŃ: Zahamowanie procesu degradacji lokalnych zabytków

Systematyczna poprawa stanu zachowania dziedzictwa kulturowego

Podnoszenie rangi obiektów i zespołów zabytkowych

PRIORYTET 2

KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

KIERUNKI DZIAŁAŃ: Powiązanie ochrony zabytków z rozwojem Powiatu Bielskiego

Ochrona historycznych układów ruralistycznych w połączeniu z ochroną środowiska

Rozwój turystyki z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa kulturowego

PRIORYTET 3

PROMOCJA POWIATU Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU KULTUROWEGO

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

Wzrost poziomu edukacji historycznej nt. regionalnego dziedzictwa kulturowego

Promocja lokalnych walorów zabytkowych, tradycji, obrzędów i zwyczajów

Zwiększanie atrakcyjności zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne i edukacyjne

Propozycje zadań

PRIORYTET 1

OCHRONA I ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM KULTUROWYM POWIATU

- planowe i systematyczne realizowanie zadań samorządu powiatowego w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego
- współpraca z samorządami gminnymi w zakresie ochrony zabytków
- opracowanie i uchwalenie przez Radę Powiatu trybu i zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i prace budowlane przy zabytkach
- prowadzenie robót budowlanych i prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych (ujętych w GEZ) należących do Powiatu Bielskiego
- promowanie i nagradzanie „dobrych praktyk” konserwatorskich przy obiektach zabytkowych (np. w postaci nagrody lub certyfikatu Starosty Bielskiego)
- kreowanie pozytywnego wizerunku Powiatu jako przyjaznego ochronie własnego dziedzictwa kulturowego

Propozycje zadań

PRIORYTET 2 Kształtowanie krajobrazu kulturowego

- integracja ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego w „Strategii Rozwoju Powiatu” oraz dokumentach planistycznych
- uwzględnianie dziedzictwa kulturowego jako potencjału rozwojowego powiatu
- dalszy rozwój turystyki opartej na promocji tradycji i dziedzictwa kulturowego skorelowany z działaniami promocyjnymi w ramach Marki Turystycznej „Beskidy”
- wspieranie projektów pośrednio związanych z opieką nad zabytkami i zagospodarowaniem obiektów zabytkowych
- współpraca z placówkami muzealnymi, oświatowymi, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi, fundacjami, kościołami i innymi instytucjami w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami
- promowanie i wspieranie działań lokalnych stowarzyszeń działających na rzecz rozwoju kultury i ochrony zabytków

Propozycje zadań

- **PRIORYTET 3 PROMOCJA POWIATU Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU KULTUROWEGO**
- wykorzystanie walorów zabytkowych i kulturowych, bogatej tradycji jako czynnika wpływającego na rozwój i promocję powiatu
- rozwój regionalnego muzealnictwa poprzez wspieranie tworzenia nowych izb tradycji, izb regionalnych
- działania promocyjne, edukacyjne i kulturalne zwiększające zaangażowanie w tematykę zabytkową wśród mieszkańców i gości
- kontynuacja opracowywania publikacji albumowych dotyczących zabytków powiatu bielskiego, atrakcji turystycznych, tradycji i legend
- udział Powiatu w targach turystycznych z ofertą kulturalną
- aktywna współpraca z mediami w celu promocji zabytków i upowszechnienia działań związanych z opieką nad zabytkami

Narzędzia służące realizacji Programu

- Podstawowym narzędziem określającym kierunki działań oraz szczegółowe zadania jest niniejszy dokument – *Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Bielskiego*, określający perspektywę realizacji na lata 2021-2024.
- Warto pamiętać, że okres ten będzie przypadać na pierwsze lata funkcjonowania nowej perspektywy unijnej, stąd niezwykle ważny jest bieżący monitoring wszystkich możliwych źródeł finansowania, by już na starcie optymalnie wykorzystać fundusze europejskie

Narzędzia służące realizacji Programu

INSTRUMENTY PRAWNE:

wynikające z przepisów prawnych, np. znakowanie obiektów zabytkowych, wydawanie zezwoleń na prace budowlane, uchwalenie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie

INSTRUMENTY FINANSOWE

dotacje, subwencje, dofinansowania, nagrody, zachęty finansowe lub ulgi podatkowe dla właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych

INSTRUMENTY KONTROLNE

aktualizacja internetowej bazy zabytków, monitoring stanu zachowania dziedzictwa kulturowego oraz monitoring stanu zagospodarowania przestrzennego, sporządzanie co dwa lata sprawozdania z realizacji *Programu* oraz aktualizacja *Programu*

INSTRUMENTY KOORDYNACJI

realizację projektów i programów dot. ochrony zabytków zapisanych w strategiach, planach itp., współpraca z ośrodkami naukowymi, współpraca z NGO,

INSTRUMENTY SPOŁECZNE

edukacja, promocja, tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami

Źródła finansowania Programu

Integralnym elementem *Programu* i istotną informacją dla właścicieli i zarządców zabytków jest poniższy wykaz potencjalnych źródeł finansowania zadań z zakresu ochrony zabytków (rewitalizacji, konserwacji, restauracji, prac budowlanych, opracowywaniem dokumentacji).

- ✓ Samorządy gminne (uchwały o przyznawaniu dotacji posiadają : Czechowice-Dziedzice, Jasienica, Szczyrk, Wilamowice)
- ✓ Powiat Bielski, Województwo Śląskie
- ✓ Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
- ✓ Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- ✓ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- ✓ EFRR – RPO WSL, EFRROW – PROW
- ✓ EFRR – Program Współpracy Transgranicznej RP –SL oraz RCz – RP
- ✓ Fundusz Mikroprojektów,
- ✓ Europejski Fundusz Rybacki – PO RYBY
- ✓ Fundusz Kościelny, Fundacje, środki prywatne,

Realizacja i finansowanie przez Powiat zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Ochrona zabytków:

- POnZ, znakowanie zabytków, ustanawianie społecznych opiekunów zabytków, **dotacje,**
- Jednym z postulatów **Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Bielskiego na lata 2021-2024** jest podjęcie działań zmierzających do określenia w drodze uchwały trybu i zasad udzielania dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków (lub również ujętych w gminnych ewidencjach zabytków), a następnie w miarę możliwości rezerwowania w corocznej uchwale budżetowej środków przeznaczanych na ten cel.*

Realizacja i finansowanie przez Powiat zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Opieka nad zabytkami:

Dbanie o stan techniczny, prowadzenie bieżących remontów, finansowanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych będących własnością Powiatu

- zespół obiektów dawnych koszar wojskowych, ob. Szpital Pediatryczny w Bielsku-Białej, ul. Sobieskiego 83, (konserwacja elewacji i renowacji pokrycia dachowego Pawilonu nr1 oraz rewitalizacja zabytkowego parku szpitala z renowacją ścieżek spacerowych i nasadzeniem nowej zieleni parkowej)
- zespół obiektów Bielskiego Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej . W najbliższych latach planowana jest rewitalizacja zabytkowego parku krajobrazowego z odtworzeniem elementów historycznych

Promocja materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego:

- Wykorzystanie technologii informatycznych - SITBB, Geoportal Powiatu Bielskiego – Mapa atrakcji turystycznych i zabytków,
- integralną częścią systemu promocji powiatu, wykorzystującymi historię i dziedzictwo kulturowe, są **szlaki turystyczne i edukacyjne** (Szlak Jakubowy, Szlak Papieski, Szlak Architektury Drewnianej, ścieżki edukacyjne w Bestwinie)
- Uzupełnieniem działań promocyjnych i informacyjnych dotyczących dziedzictwa kulturowego są tzw. działania „miękkie” mające na celu szeroko pojętą edukację kulturalną, popularyzację lokalnej tradycji i historii oraz szerokimi ramami edukację społeczeństwa (Program Rozwoju i Promocji Markowych Produktów Turystycznych, imprezy kulturalne i inne)

OPINIA WKZ

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach, Delegatura w Bielsku-Białej, po zapoznaniu się z przesłanym Programem Opieki nad Zabytkami dla Powiatu Bielskiego na lata 2021-2024 opiniuje pozytywnie i bez uwag jego treść oraz zawarte w nim cele, założenia i zasady w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami Powiatu Bielskiego.

Opracowany Program umożliwi programową, skuteczną i długofalową realizację działań zapewniających warunki prawne, organizacyjne i finansowe umożliwiające trwałe zachowanie zabytków, ich właściwe utrzymanie i zagospodarowanie oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla ich wartości.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ



